

© Het Nieuwsblad / www.nieuwsblad.be.

Als abonnee kan je dit artikel lezen. **Abonnee worden? [Kies je leesformule >](#)**
([https://aboshop.nieuwsblad.be/actie/opvolgingporeus?utm_campaign=paywall](https://aboshop.nieuwsblad.be/actie/opvolgingporeus?utm_campaign=paywall&utm_source=nieuwsblad&utm_medium=site&utm_platform=web&utm_term=stickyheader&utm_content=default&utm_artid=dmf20210416_95592402)
[&utm_source=nieuwsblad &utm_medium=site &utm_platform=web &utm_term=stickyheader](https://aboshop.nieuwsblad.be/actie/opvolgingporeus?utm_campaign=paywall&utm_source=nieuwsblad&utm_medium=site&utm_platform=web&utm_term=stickyheader&utm_content=default&utm_artid=dmf20210416_95592402)
[&utm_content=default &utm_artid=dmf20210416_95592402](https://aboshop.nieuwsblad.be/actie/opvolgingporeus?utm_campaign=paywall&utm_source=nieuwsblad&utm_medium=site&utm_platform=web&utm_term=stickyheader&utm_content=default&utm_artid=dmf20210416_95592402))

Unieke bibliotheek van Sint-Bernardusabdij is gerestaureerd

Vandaag om 05:00 door Guy Delforge

Burgemeester Kristof Joos (links) met Pieter Serwir en Gert Van Kerckhoven van de dienst Erfgoed van de gemeente Bornem in de gerestaureerde bibliotheek.

(FOTO: GUY DELFORGE)

BORNEM - De restauratie van de bibliotheek in de abdij van Bornem is klaar. Vanaf volgende maand komen de boeken terug uit het depot van het rijksarchief in Beveren. Deze zomer kunnen de eerste bezoekers in de abdij terecht en op Openmonumentendag 12 september kan de abdijsite hopelijk officieel worden geopend.

KRISTOF JOOS

“Uiteraard zijn we fier. We beseffen soms te weinig hoe uniek deze bibliotheek is.”

Nadat de buitenkant van de abdij gerestaureerd was, werd ook aan de restauratie van de bibliotheek gewerkt. De werken begonnen in augustus vorig jaar en zijn nu klaar. De restauratie werd

kwam een erfgoedpremie van 148.000 euro van Vlaanderen.

“Alle barsten en scheuren in de muren werden gehecht en op basis van kleurhistorisch onderzoek werden de originele kleuren weer aangebracht”, zegt Gert Van Kerckhoven van de dienst Erfgoed van de gemeente Bornem. “Alle boekenrekken werden gereinigd, maar er werd ook geïnvesteerd in moderne technieken zoals branddetectie, inbraakalarm en camerabewaking. Er werd zelfs een specifieke UV-folie op de ramen gezet om de unieke collectie met talrijke handschriften in volledig te beschermen. Uiteraard worden vochtigheid en temperatuur constant bewaakt.”

De waardevolle bibliotheekcollectie was door een grote groep vrijwilligers in 2013-2014 al geïnventariseerd en ingepakt. Meer dan 1.200 grote verhuisdozen met meer dan 50.000 boekbanden werden geïnventariseerd. Sinds 2016 is de collectie tijdelijk gestockeerd in het Rijksarchief in Beveren.

De bibliotheek in de abdij werd in 1872 in gebruik genomen. Het is een bibliotheek van twee verdiepingen met een gaanderij. (FOTO: GUY DELFORGE)

De bibliotheek in de abdij werd in 1872 in gebruik genomen. Het is een bibliotheek van twee verdiepingen met een gaanderij. “De bibliotheek is vooral befaamd om haar rijke verzameling cisterciënsia”, zegt Van Kerckhoven. “Naar een idee van pater Felix werden begin twintigste eeuw de kanten van alle werken die handelen over de cisterciënzerorde overtrokken met wit varkensleer en opgevuld met blauw linnen. Een kleurencombinatie die een verwijzing was naar de pij en de toog van de monniken. Bij dergelijke boekenreeks was dat ideaal om gelijkvormigheid op het boekenschap te hebben. Op de rug van de boeken stempelden boekbinders het ordewapen en de reiger als symbool van de Sint-Bernardusabdij.”

De hel

Op de verdieping van de bibliotheek is ook de zogeheten ‘hel’. “Tot diep in de twintigste eeuw verborg elke abdijbibliotheek een geheime afdeling: die de hel werd genoemd”, zegt Van Kerckhoven. “In die mysterieuze uithoek van de bibliotheek werden alle verboden boeken in een afgesloten kast bijeengebracht. In de grote catalogus werd de plaats van deze verboden boeken met rode inkt aangeduid. De abt bewaarde de sleutels, zodat niemand van de monniken een van deze boeken kon uithalen zonder zijn toestemming.”

Op de verdieping van de bibliotheek is ook de zogeheten 'hel'. (FOTO: GUY DELFORGE)

In de bibliotheek stonden tot enige decennia terug twee rijen pulpita: brede en zware houten lezenaars met schuin oplopend blad. Twee van die pulpita kregen een plaats in de gerestaureerde bibliotheek.

“Wat mij hier meteen opviel zijn de beelden van de twaalf apostelen”, zegt burgemeester Kristof Joos (N-VA). “Die stonden hier ook voor de restauratie, maar vielen toen helemaal niet op. Nu komen ze echt tot hun recht.”

De beelden van de twaalf apostelen komen na de restauratie veel meer tot hun recht. (FOTO: GUY DELFORGE)

“Uiteraard zijn we fier op deze bibliotheek”, zegt Joos. “We beseffen soms te weinig hoe uniek deze bibliotheek is. Het maakt deel uit van het Bornemse erfgoed en ik ben blij dat we dat binnenkort aan iedereen kunnen tonen. Dat geldt overigens niet alleen voor de bibliotheek, maar voor de hele site. Vanaf deze zomer zullen bezoekers zelf kunnen zien dat de abdijsite veel meer te bieden heeft dan een aantal woningen.”

In de bibliotheek is nu voldoende vrije ruimte gehouden zodat er ook culturele activiteiten, zoals voordrachten, seminaries of miniconcerten kunnen worden georganiseerd.

Het nieuws uit jouw gemeente in je mailbox

Ontvang iedere ochtend het nieuws uit jouw gemeente, binnen- en buitenland in de je mailbox.

Inschrijven >

Wees gerust! Je kan altijd uitschrijven met één klik. Lees [hier](https://www.mediahuis.be/privacy-policy/) (https://www.mediahuis.be/privacy-policy/) ons privacybeleid.